

LANNA
SALON

1869 - 2026

ARCHIVE

SUDAPORN TEJA

HOP | VER |

A song echoes in the deep mountain through the ages

A faded photo, fervent faith

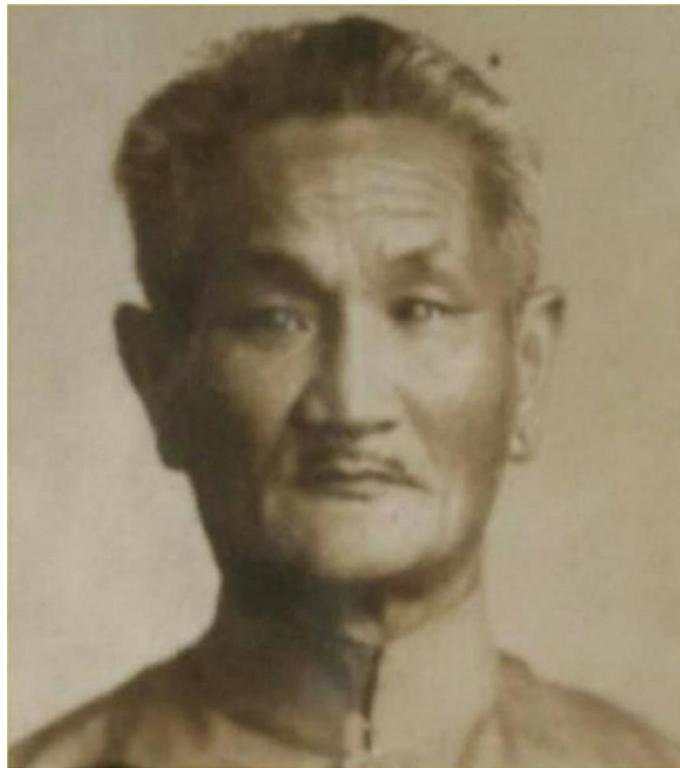
A penned petition, ink unshaded

Those connected by an ancient calling across time

ห้องเสียงเพลงซอขับขานกงวลาด้วยเสียงในห้องหุบเขาข้ามกำลังเวลา
อุบลรัตน์ทิพย์ห้องขับขานผู้ปอบทันถี ร่องรอยของความเชื่อตั้งคงอยู่
ตัวหนังสือในจดหมายยังหันชัดเหมือนก้าหาเขียนเมื่อตัววา
ของอะหยั่งหมุนยังห้องขับขานที่เกิดเติงหาห่วงความทรงจำสมัยเบเก่าบะก่อน

Oon Teja, Sudaporn's great-great-grandfather, living during the era when Lanna was annexed into the Siamese state, a pivotal period in the transition from a tributary state to a modern state characterized by centralized administration.

1869 – 1943

รูปถ่ายของ ‘อุ่น เตja’ พ่อทวดของศิลปิน มีชีวิตอยู่ในยุคสมัยช่วงที่ล้านนาผนวกเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของรัฐสยาม เป็นช่วงเวลาสำคัญในกระบวนการเปลี่ยนผ่านจากความสัมพันธ์แบบรัฐชาติมาสู่รัฐสมัยใหม่ซึ่งมีลักษณะการบริหารแบบรวมศูนย์

Early-era Chang-So (Lanna folk singers) at the first recording with the 'His Master's Voice' (Dog and Gramophone) label. Oon Teja (standing, 2nd from left) was a renowned folk singer who was later bestowed the noble title 'Luang Maneewan'.

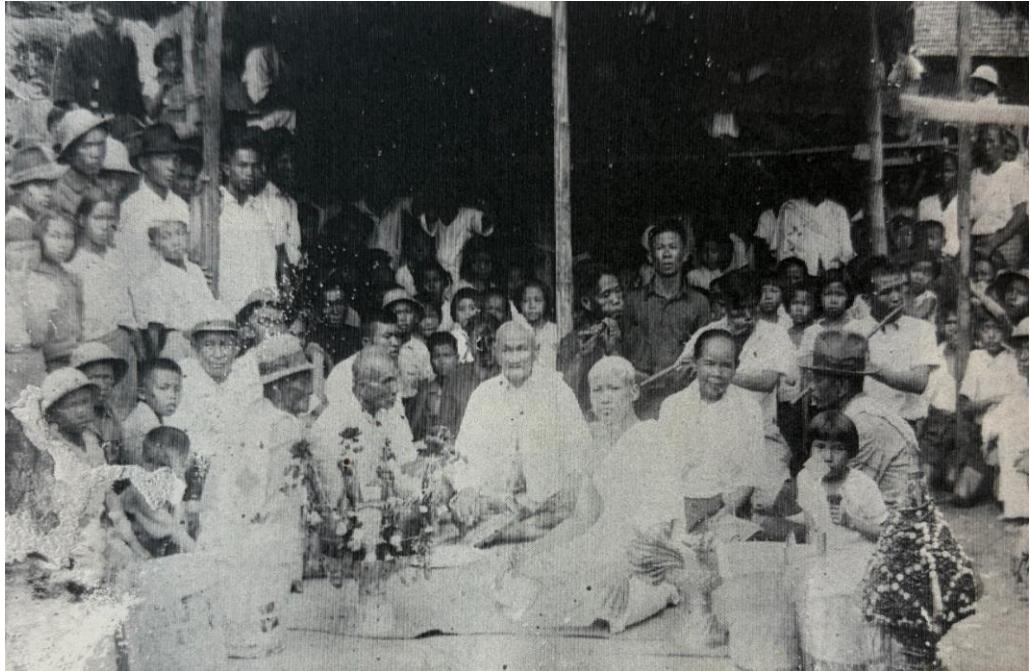
1902 – 1903

รูปถ่ายของศิลปินช่างซอในยุคแรกที่มีการบันทึกแผ่นเสียงตราสุนัขนั่งฟังแผ่นเสียง ครั้งที่ ๑
'อุ่น เตja' (คนที่ ๒ แฉวียนจากด้านข้าย) เป็นศิลปินช่างซอที่มีชื่อเสียง ต่อมาได้รับราชทินนามว่า 'หลวงมณีวรรณ'

Oon Teja and Mae Heun Khum ensemble performing Lanna folk song during a wrist-binding ordination ceremony.
Tham Khwan Nak: An animist soul-calling ritual for candidates, commonly practiced in Buddhist communities.

1869 – 1943

รูปถ่ายของคณะซอฟอุ่น เตja หรือ พ่อน้อยเตja และแม่เอื่อนคำ กำลังขับข้องมัดมือลูกแก้วในงานบวชพระทำข่าวญนาค คือ พิธีเรียกขวัญในศาสนาพื้นเมืองให้ผู้จะเข้าพิธีอุปสมบทเป็นภิกษุสงฆ์ในศาสนาพุทธ มักพบในชุมชนนับถือพุทธศาสนา

Album cover for the Lanna folk song 'Hong Hin', featuring vocals by Oon Teja (Nai Noi Taecha) and Heun Khum, released under 'His Master's Voice' or 'HMV label'.

1902 – 1903

รูปถ่ายปกแผ่นเสียง 'ขอเพลงหนยหิน' ขับร้องโดย นายน้อย เตเจา และนางเยือนคำ
แผ่นเสียงตราสุนัขนั่งฟังแผ่นเสียง

(Left: Princess Dara Rasami) Lanna women traditionally kept their hair long from childhood and avoided cutting it, believing that Khwan (guardian spirit) resided on the head and should remain undisturbed to ensure prosperity.
(Right: royal daughters of King Rama V) But Siamese women traditionally preferred short hairstyles.

1873 – 1933

1904

(ซ้าย: เจ้าดารารัสมี พระราชนายายา) ในอดีตผู้หญิงล้านนามักจะไว้ผมยาวตั้งแต่เด็กและไม่ตัดผม เพราะเชื่อกันว่า 'ขวัญ' อยู่บนศีรษะ และไม่ควรถูกบกวนหรือสูบเกี่ยวเพื่อความเจริญรุ่งเรือง (ขวา: พระราชนิตาในรัชกาลที่ 5) ในขณะที่ผู้หญิงสยามนิยมไว้ทรงผมสั้น

Still from the video work 'LANNAANNAL', featuring Sudaporn cutting off her own hair, accompanied by the 'Hong Hin' Lanna folk song performed by Oon Teja. Cutting hair signifies equivocal symbolisms of either protesting or surrendering, all the while, unknowingly assimilating into the paramount influence.

ภาพนิ่งจากงานวีดีโอ 'LANNAANNAL' โดยศิลปินตัดผมของตัวเองทึ้ง ประกอบเสียงขับขอเพลง 'หงษ์หิน' โดย 'อุ่น เตja' การตัดผมเป็นสัญญาที่กำกับระหว่างการแสดงออกซึ่งอารยะขัดขืน การยอมจำนน หรือการถูกกลืนกินโดยที่ไม่รู้ตัว

พัฒนาศรีสุข ๒

03/02/2022

In Lanna belief, every individual possesses 32 'Khwan' residing in various parts of the body—the hair, nails, teeth, flesh. The most vital of these is the 'Chom Khwan', located at the crown of the head. The artist created an abstract painting series inspired by the swirling patterns of the 'Chom Khwan' found on children's heads.

ชาวล้านนามีความเชื่อกันว่าในตัวเราทุกคนมีขวัญอยู่ทั้งหมด 32 ขวัญ ตั้งแต่ผม ขน เล็บ ฟัน เนื้อ หนัง ฯลฯ ขวัญสำคัญของทุกคนเรียกว่าจอมขวัญ อยู่บนหัวตรงกลางกระหม่อม โดยศิลปินที่งานจิตรกรรมนวนิรรดมอ้างอิงรูปแบบจากขวัญบนศีรษะของเด็ก

‘Saen Teja’, the artist’s great-great-grandmother, was a Tai Khün craftswoman skilled in silversmithing, lacquerware, and weaving. Below is a standard-sized Tai Khün hairpin. The practice of securing a hair bun with a hairpin or embellishing it with floral ornaments serves as a ritual to honor one’s personal ‘Khwan’.

‘แสน เตja’ ย่าหาวดของศิลปินมีเชื้อสายไทยเชิน ทำเครื่องเงิน เครื่องเชิน และทอผ้า
ด้านบนเป็นรูปปี่นไทยเชินขนาดปกติ การปักปี่นตรงมวยผม หรือตกแต่งด้วยดอกไม้ถือเป็นการบูชาขวัญแห่งตน

พ้าตีແສ່ງຕັບຂອງ

23/10/2022

The crafting process of an oversized 7-inch Brass Tai Khün Hairpin. A Tai Khün hairpin consists of 3 essential components: the Khwan symbol, the Kho symbol (hook), and the finial representing a pagoda spire.

กระบวนการทำปืนໄທເຂົ້າທອງເຫຼືອງ ຂາດພິເສຍາວ 7 ນັ້ວ
ປິ່ນໄທເຂົ້າ ມີອົບປະກອບ 3 ສິ່ງຮ່ວມກັນເປັນປິ່ນໄດ້ແກ່ ສັນນູລັກຊັນຂອງຂວ້າງ ສັນນູລັກຊັນຂອງຂອ ແລະປ່າຍຂອງຍອດເຈື້ຍ

A photograph of teak logs lashed as rafts transported along the river. Originally, Lanna managed its own taxation independently of Siam. Timber was the main source of wealth for the Lanna nobility; before the Royal Forest Department was founded, Bangkok's earnings from the forestry trade were quite limited.

1896

รูปถ่ายชุดไม้สักที่มัดเป็นแพล่องลงมาตามแม่น้ำ เดิมที่ล้านนามีระบบการจัดเก็บภาษีอากรของตนเองโดยที่สยามไม่เคยเข้าไปควบคุม รายได้จากการป่าไม้เป็นรายได้หลักของบรรดาเจ้านาย ก่อนหน้าการจัดตั้งกรมป่าไม้กรุงเทพฯ มีรายได้จากการทำไม้ไม่นักนัก

(Left) Using 'Golden Teak Sawdust', the artist hand-presses the material to create a firm base for securing the brass Tai Khün hairpin and displaying its disassembled parts. (Right) The 'Sundial' installation, showcased as part of the LANNAANNAL exhibition at The Meeting Room Art Gallery in Chiang Mai.

02/12/2022

ศิลปะดั้งเดิม

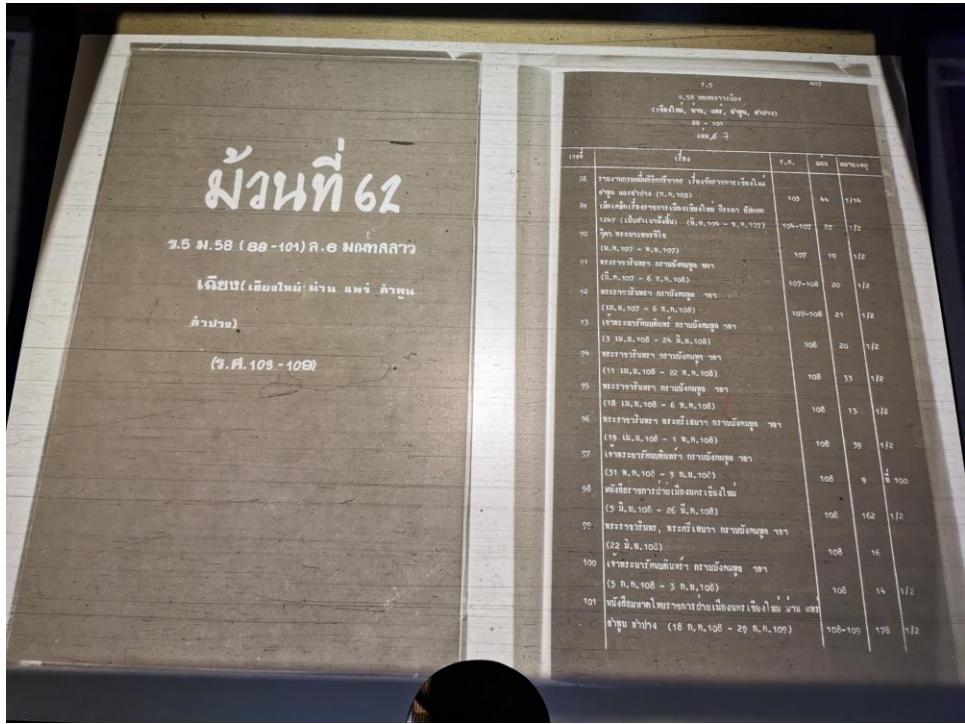
03/012/2022

พื้นที่แสดงศิลปะ

(ข้าย) ศิลปินใช้มือกด 'ผุ่นผงขี้เลือยไม้สักทอง' ให้แน่นเพื่อเป็นฐานรองสำหรับปักปืนໄทเขินทองเหลืองและจัดวางแยกชั้นส่วน
(ขวา) งานจัดวาง 'Sundial' ในนิทรรศการ LANNAANNAL ณ The Meeting Room Art Gallery จังหวัดเชียงใหม่

An image from Microfilm Roll No. 62 from the National Archives of Thailand. In 1888, King Inthawichayanon addressed a royal petition to King Rama V, claiming that the establishment of the six ministerial positions (from Siam) had caused displeasure among the 'guardian spirits' who protected the city.

ภาพจากไมโครฟิล์มม้วนที่ 62 จากสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ ใน พ.ศ. ๒๔๓๑ พระเจ้าอินทิชยานนท์อ้างว่า การจัดเสนา ๖ ตำแหน่ง (จากสยาม) นั้นสร้างความไม่พอใจให้กับ 'เทวดาอารักษ์' ที่คุ้มครองเมือง โดยทำหนังสือกราบบุรุษรักษากลที่ ๕

พ.ศ.๒๕๖๕ ๑๒ ๐๓

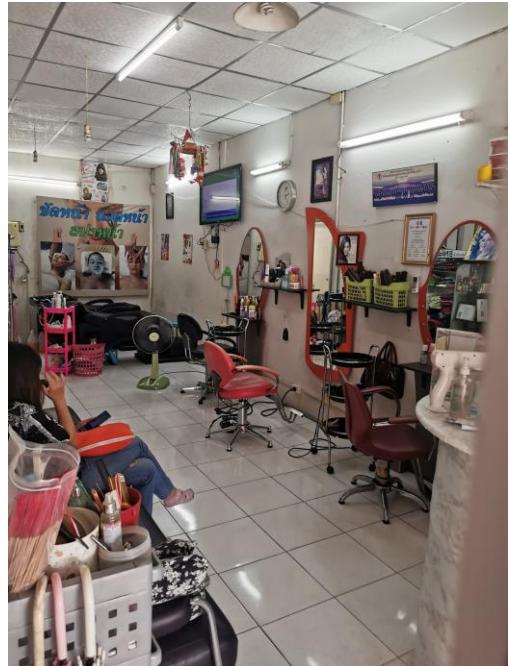
03/12/2022

ศิลปินเชิญวงชื่อ 'คณะดาวรุ่งเชียงใหม่' มาขับขอเพลงร่วมสมัยในวันเปิดงานนิทรรศการ LANNAANAL ณ The Meeting Room Art Gallery เพื่อเป็นการรำลึกถึง 'อุ่น เตja'

Sudaporn invited the 'Dao Roong Chiang Mai' ensemble to perform contemporary So (traditional Lanna folk music) at the opening of the LANNAANAL exhibition at The Meeting Room Art Gallery, as a tribute to 'Oon Teja'.

The artist happened upon 'Thapfa Salon' owned by 'Lek' in Bangkok. After spotting the applied Lanna typography on the storefront sign, the artist went inside to make her acquaintance and engage in dialogue.

นับว่าเป็นความบังเอิญที่ศิลปินได้มาเจอร้านเสริมสวย 'ทัพพ์ฟ้าซาลอน' ของ 'พี่เล็ก' ในกรุงเทพฯ โดยสังเกตจากฟอนต์ล้านนาประยุกต์บนป้ายร้าน จึงได้เข้าไปทำความรู้จักและพูดคุย

พัฒนาเสียงสากล ๑

26/04/2023

The artist conducted an interview with 'Lek' regarding her life trajectory—from her upbringing in Chiang Rai to her teenage dream of becoming a beautician. The dialogue explored her journey of supporting her family through her work, her eventual success in establishing a salon and residence in Bangkok, and her Lanna beliefs.

ศิลปินสัมภาษณ์เรื่องราวชีวิตของ 'พี่เล็ก' ตั้งแต่บ้านเกิดที่เชียงราย ครอบครัว และชีวิตวัยเด็ก ความฝันที่อยากเป็นช่างเสริมสวย ตั้งแต่วัยรุ่น การทำงานท่าเงินส่งที่บ้าน จนมีร้านเสริมสวยและบ้านเป็นของตัวเองในกรุงเทพฯ รวมถึงความเชื่อทางล้านนา

พ.ศ.๒๕๖๖

08/06/2023

ภาพถ่ายเบื้องหลังการถ่ายทำงานวีดีโอ 'LANNA ANNAL ANNEX' ที่ร้านเสริมสวยทัพพ้าชalon
ถ่ายทำโดย ปรีชาและฉัตรชัย ภัทรรัมพรชัย

Behind-the-scenes photography of the 'LANNA ANNAL ANNEX' video production at Thapfa Salon.
Video filmed by Preecha and Chutchai Pattaraumpornchai.

Stills from the video 'LANNA ANNAL ANNEX', featuring Lek washing, blow-drying hair, and attaching hairpieces for the artist, accompanied by an interview about her life story.

พ้าตีเเสง่เเสง่ ๒

08/06/2023

ภาพนี่งจากงานวีดีโอ 'LANNA ANNAL ANNEX' โดยพี่เล็กสร้างไดร์ฟ และต่อแพร์พิชให้กับศิลปิน
ประกอบที่สัมภาษณ์เรื่องราวชีวิตของพี่เล็ก

พ้าตีเส่งศรีฯ

24/05/2023

พ้าตีเส่งศรีฯ

02/06/2023

The artist views hair extension as a dual metaphor: a struggle for income—a financial lifeline to support their family in their hometown, and a spiritual ritual to honor Khwan, the past Lanna Kings, and commemorate Princess Dara Rasami.

สำหรับศิลปินการต่อผมเปรียบเสมือนการดื่มน้ำหารายได้เพื่อเป็นสายปานในการดำรงชีวิต ส่งเงินกลับไปบ้านที่ต่างจังหวัด และการทำความเคารพต่อขวัญ อดีตกษัตริย์ล้านนา และรำลึกถึงเจ้าดารารัศมี

ภาพภายในร้านอาหารเหนือของพี่เล็กติดกับร้านเสริมสวย มีโคมล้านนาประดับตกแต่งและรูปวาดฝาผนังโดยลูกสาวของพี่เล็ก โคมล้านนาให้แสงสว่างในยามค่ำคืน และยังถวายเป็นพุทธบูชาในประเพณีสำคัญต่าง ๆ ทางพระพุทธศาสนา

An interior of Lek's Northern Thai restaurant, located adjacent to her beauty salon. The space is decorated with Lanna lanterns and a mural painted by her daughter. Lanna lanterns provide light at night and are also offered as a form of Buddhist merit-making during important religious traditions.

The 'Moondial' installation, as part of the LANNA ANNAL ANNEX exhibition at Gallery VER Project Room, Bangkok.
A pair of Lanna diamond lanterns, designed by the artist with elongated tassels to graze the floor.

21/10/2023

พัฒนาและศิริมงคล

งานจัดวาง 'Moondial' ในนิทรรศการ LANNA ANNAL ANNEX ณ Gallery VER Project Room กรุงเทพมหานคร
ภาพโดยคอมเพรสเซอร์ล้านนาคุ ที่ศิลปินออกแบบให้หางพู่ยาวจระดกมองพื้น

An experimental painting using 'Golden Teak Sawdust' and mixed media on canvas;
created to test the adhesion and durability of the materials.

งานจิตรกรรมทดลองโดยใช้ 'ผุ้งผงขี้เลี่ยมไม้สักทอง' กับสื่อผสมเพ้นท์ลงบนผ้าใบ
เพื่อทดสอบการเกาะติดและความคงสภาพของวัสดุ

11/07/2025

พ้าดีແສງເສັ້ນ

ພໍາຊາດຊາວີ

06/12/2022

(ຊ້າຍ) ສ. ເກີຍຣຕິຄຸນ ດຣ. ຮເນສວຣ. ່ຈົກມົນເມືອງ ໃຫ້ຄວາມອນຸເຄຣາທ່າງໆ ເຊື່ອນບທຄວາມປະກອບນິທຣສາກ LANTA ANNAL ANNEX
(ຂວາ) ອາຈານຍົງເດືອນ ສານສາ ນັກວິຊາການລ້ານນາໄທຂ້ອມມູລເຂີງລຶກໃນພອດແຄສຕໍ່ ‘ຝີແລະຄວາມເຂື່ອໃນປະວັດສາສົດລ້ານນາ’

(Left) Prof. Emeritus Dr. Tanet Charoenmuang kindly contributed an essay for the LANTA ANNAL ANNEX exhibition.
(Right) Phoodeit Saensa, a Lanna scholar, provided insights for the podcast ‘The Role of Spirits in Lanna Culture’.

A poster of ladies' hairstyles in Lek's salon; this mass-produced and widely circulated styles commonly found in local beauty parlors, providing a convenient way for clients to pick out a look. The artist searched for and purchased it online to exhibit at the 'LANNA SALON' exhibition at HOP Club Library.

แผ่นโปสเตอร์ทรงผมสุภาพสตรีในร้านพีเล็ก เป็นรูปแบบที่ถูกสร้างขึ้นและเผยแพร่ซ้ำ พบเห็นได้ทั่วไปตามร้านเสริมสวย ให้ลูกค้าเลือกทรงผมได้อย่างสะดวก ศิลปินได้ค้นหาและสั่งซื้อทางออนไลน์มาแสดงในงาน LANNA SALON ณ HOP Club Library

พ้าต้าแม่ส่องศรีฯ

26/12/20225

(รูปข้างและขวา) รูปภาพผู้หญิงในชุดล้านนากำลังทำผมให้กันแหวนอยู่ในร้านพี่เล็ก แสดงถึงความภาคภูมิใจในความเป็นคนเหนือศิลปินได้ยิ่งทั้ง 2 ภาพมาจัดแสดง ณ HOP Club Library โดยนำภาพของศิลปินและพี่เล็ก ถ่ายโดย Gabriel Camelion ไปจัดวางแทน

(Left and Right) Images of women in traditional Lanna attire engaged in the act of hairstyling hangs in the salon—a testament to her Northern pride. The artist borrowed both pictures for display at HOP Club Library, replacing them with a pair of portraits of the artist and Lek, photographed by Gabriel Camelion.

พัฒนาสู่ศรีษะ

27/12/2022

พัฒนาสู่ศรีษะ

22/12/2023

After the exhibition ended, the artist continues to visit Lek for haircuts, Northern Thai meals, and birthday celebration. It is a bond between displaced souls who found one another; the opportunity to speak the Northern dialect evokes a profound sense of their 'homeland'.

หลังจบงานนิทรรศการ ศิลปินก็ยังแวะไปเยี่ยมเยียนพ่อเล็ก ไปตัดผม ไปทานอาหารเหนือน้อ ไปงานฉลองวันเกิด เป็นความสัมพันธ์ของคนพลัดถิ่นที่มาเจอกัน การได้พูดภาษาเหนือน้อทำให้ความรู้สึกถึง 'บ้านเกิด' กลับมาอีกครั้ง

Tribute to
Oon Teja and Jai Chomchun

Photo courtesy

Sudaporn Teja
Nattavat Vongtangcharoen
Kornkawee Tharapantharak
National Archives of Thailand

Boonsong Luangmaneewan
Preecha Pattaraumpornchai
Chatree Jiraya
Twentieth Century Impressions of Siam

Special Thanks

Theerachat Potisit
Jirat Ratthawongjiarakul
Kavin Trikittiwong
Tanet Charoenmuang
Kamthorn Unsab

Thiti Teeraworawit
Pearamon Tulavardhana
Paljira Chomchun
Phoodeit Saensa
Gabriel Camelion

References

- เนื้ออ่อน ขรัวทองเขียว, เปิดແຜນຢັດລ້ານາ (กรุงເທິງ : ມະນີ, 2559)
- ກຣາວີ ກາຣັພັນຮັກເຊ, ຕາມຮອຍໜ່າງຂອງລ້ານາໃນອົດ (กรุงເທິງ : ບຣີເຊົ້າ ທຣິປີເພື່ອ ກຣູບ ຈຳກັດ, 2564)
- ສຸຈິດຕໍ່ ວົງໝ່ເທັສ, ຂ້າງໝູເອີ່ມ ຂ້າງໝູມາຈາກໃຫ້? (กรุงເທິງ : ດຳນັກພິມພົນຕາແຍກ, 2562)
- ແຕ່ງແຕ່ມ ບາຍຄັງລ້ານາ (ເອກສາປະປະກອບນິທຣຄາກ ຈຸ່າລົງຮ່ານມາຫວິທາລີ, 2557)
- ຂະນະມອກຕ້ວ່າເມືອງ ສ້ານກ່າສ່າງເສຣີມຕົລປ້ວພັນຮຽມ ມາຫວິທາລັ້ນເຊີ່ງໃໝ່, ວິຊີກາຮຽດແສ້ນພົມຂອງຄົນລ້ານາໄບຮານ ທີ່ບ່າງຄຸນໄມ່ຍ່ອມ ຕັດໄວ້ກາລີງພັກໍ້ມື (ຄອລັນກໍລ້ານາຄໍາເນື່ອງ : ມະນີສຸດສັປາດັ່ງ, 2561)
- ປົງທິນລ້ານາຄໍານຸ່າໂດຍ ຈາກຍົ່ວ່ານັ້ນ ຮຽມອີ ຈັດທຳແລະແນຍແພຣໂດຍ ສ້ານກ່າສ່າງເສຣີມຕົລປ້ວພັນຮຽມແລະລ້ານາສ້າງສຽງຄົກ ມາຫວິທາລັ້ນເຊີ່ງໃໝ່ (ຄໍາທ່ານຍາຂອງວັນພັດີແສ່ ເສດ ۲, ۴, ۵, ۶ ວິຊາກະທຳການມະຄລ ເສດ ۱, ۳, ۷, ۸, ۹ ໄນເປັນມົງຄລ)